

очи з виразом розпучливого благання.

— Скажіть тепер, чи се та сама пані, що вас вербувала до служби?

— Ні, — відповіли дівчата в один голос.

Гірш аж підскочив, аж почервонів зі злости.

— Се не правда! — скрикнув. — Се не може бути!

— Паіе Гірш! — строго упімнув його комісар. — Маєте мовчати! Прошу мені ще раз, рішучо сказати — мовив далі обертаючи ся до дівчат, — чи отся пані вербувала вас до служби чи не ся?

— Ні, не ся! — рішучо відповіли дівчата.

Комісар поклонив ся капітанови.

— Пане капітане, мій обовязок сповнений. Супроти рішучого зізнання сих дівчат усяке підозріє супроти вашої жінки упадає. Ніяких паперів ані зізнань, котрі би прямо обтяжували її, ми не маємо, а за отсі наші відвідини вся відвічальність паде на Гірша. Я не чую себе управненим робити в вашім домі ревізію. В те, що стало ся в вашім домі в хвилі нашого приходу, ми також не маємо права близше входити. Мое поважане.

Капітан стиснув подану йому руку і вклонив ся на відхідним панночкам. Якимиж благородними, майже святими видались йому в тій хвилі ті упавші його жінкою так страшно покривджені дівчата, що в тій тяжкій для него минуті знайшли в своїх серцях на стілько людськості і самовідречення і прощення, щоб одноголосно, рішучо висказати се однісіньке, а в своїх наслідках таке важке слівце „ні!“. Се одно слівце погодило його з людською природою, з житєм, додало йому нового духа, нової надії. А коли ті нещасні, покривджені і втоптані в болото могли простити його жінці, то якеж право мав він розставити ся з нею з гірким, ненависним почутєм? І обливаючи ся рясними слізмами він кинув ся на коліна перед трупом Анелі і цілував і обливав слізмами її холодні, костейючі руки...

Сензаційний процес против Штернберга, Юлії і їх спільників відбув ся геть пізнійше. Назви Анелі ані разу не згадано в тім процесі і її самовбійство лишило ся тайною для всіх посторонних. По виясненю, а радше загребаню тої нещасної справи капітанови явила ся можливість узяти назад свое пода-